

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

*Vai pašvaldību rīcība ar
finanšu līdzekļiem,
nodrošinot skolēnu
pārvadājumus, ir likumīga
un lietderīga?*

Skanstes ielā 50, Rīgā, LV-1013

Tālrunis: +371 67017500

Fakss: +37167017673

E-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Mājas lapa: www.lrvk.gov.lv

FB, Twitter: @VKontrole

Pēteris Bricis

Piektā revīzijas departamenta valsts revidents
peteris.bricis@lrvk.gov.lv

Ingūna Vanaga

Piektā revīzijas departamenta valsts revidente
inguna.vanaga@lrvk.gov.lv

Guna Rudzīte

Piektā revīzijas departamenta valsts revidente juriste
guna.rudzite@lrvk.gov.lv

Rīga, 22.01.2019.

REVĪZIJAS MĒRĶIS, APJOMS, KONSTATĒJUMI UN GALVENIE SECINĀJUMI

Revīzijas mērķis

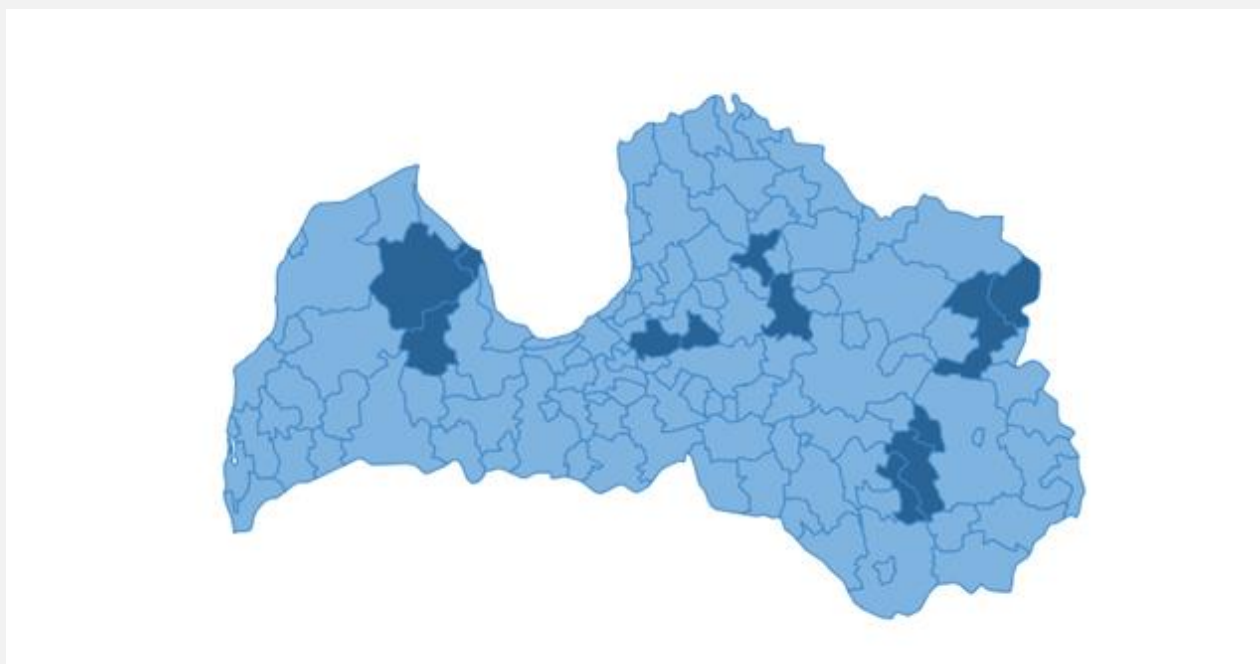
Likumības un lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot skolēnu pārvadājumus, ir likumīga un lietderīga?”

Revīzijas mērķis bija iegūt pārlicību, ka pašvaldības, nodrošinot skolēnu pārvadājumus, ir rīkojušās efektīvi un ekonomiski.

Revīzijas ziņojums publiskots 2018. gada 3. decembrī

Revīzijas apjoms (pašvaldības)

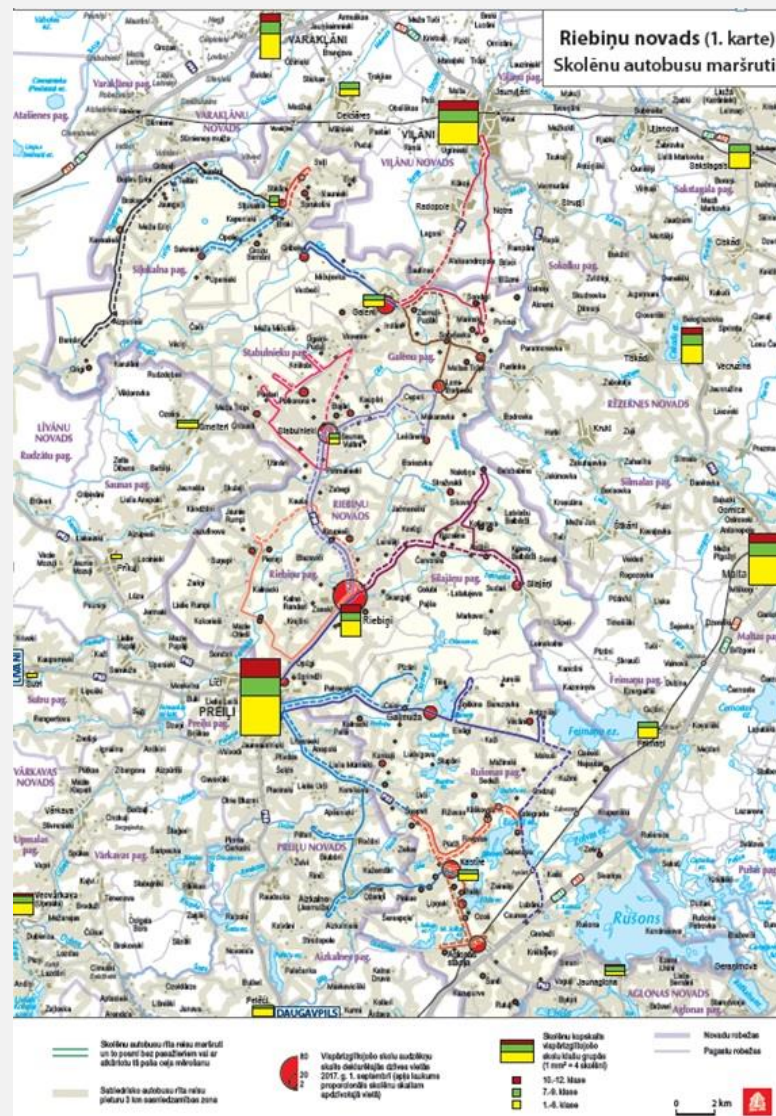
Balvu, Kandavas, Mālpils, Mērsraga, Preiļu, Priekule, Riebiņu, Ropažu, Talsu, Vecpiebalgas, Viļakas un Viļānu novadu pašvaldības

Revīzijas apjoms (pašvaldības)

Padziļināti vērtējam
četras pašvaldības:

“Esošo skolēnu pārvadājumu lietderības izvērtējums un ieteikumi skolu tīkla sakārtošanai un ar to saistīto skolēnu pārvadājumu efektīvizēšanai Riebiņu, Preiļu, Priekule un Vecpiebalgas novados”.

Revīzijas apjoms

Kā tiek plānota skolēnu nokļūšana uz skolu?

Kāda ir pārvadājumu ietekme uz skolēnu veselību un mācību procesu?

Vai pārvadājumi ir skolēniem droši?

Vai pārvadājumi ir ekonomiski?

Revīzijas apjoms (vērtētie jautājumi)

Skolēnu pārvadājumu maršrutu plānošanā vērtējām:

- ✓ vai pašvaldību rīcībā ir nepieciešamā informācija optimālai maršrutu plānošanai;
- ✓ vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās;
- ✓ vai skolēni tiek vesti uz tuvāko un ērtāk sasniedzamo skolu;
- ✓ vai skolēnu pārvadājumu maršrutu plānošana tiek veikta ievērojot labas prakses principus?

Revīzijas apjoms (vērtētie jautājumi)

Kāda ir pārvadājumu ietekme uz skolēnu veselību un mācību procesu:

- ✓ vai skolēnu pārvadājumi no rītiem netiek organizēti pārāk agri;
- ✓ vai skolēni ceļā uz skolu nokļūst saprātīgā laika periodā;
- ✓ vai skolēni, izmantojot pašvaldības autobusus, izglītības iestādēs nokļūst savlaicīgi;
- ✓ vai tiek veicināta alternatīva fiziskā slodze skolēniem?

Revīzijas apjoms (vērtētie jautājumi)

Drošība skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā:

- ✓ vai skolēni droši var pārvietoties ceļā uz vai no mācību iestādi un ceļā uz vai no skolēnu autobusa;
- ✓ vai skolēnu pārvadājumos izmantotajos autobusus tiek ievēroti drošības pasākumi;
- ✓ vai pašvaldības nodrošina preventīvus ceļu satiksmes drošības pasākumus;
- ✓ vai tiek veikta plānveidīga un sistemātiska ceļu satiksmes noteikumu uzraudzība?

Revīzijas apjoms (vērtētie jautājumi)

Skolēnu pārvadājumu **izmaksu uzskaitē** vērtējām:

- ✓ vai ir noteikta vienota skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaites kārtība;
- ✓ vai tiek veikts izmaksu aprēķins, nosakot gan tiešās, gan netiešās izmaksas;
- ✓ vai tiek noteiktas skolēnu pārvadājumu izmaksas dienā un vai tiek noteiktas viena nobrauktā km izmaksas;
- ✓ vai tiek veikta izmaksu analīze?

Galvenie secinājumi

Pašvaldības
savstarpēji konkurē
par skolēnu piesaisti
pilsētas vai novada
skolām

Galvenie secinājumi – maršrutu plānošana

- ✓ Kritēriju trūkums pēc kādiem skolēnu maršruti tiek plānoti
- ✓ Netiek ņemta vērā sabiedriskā transporta pieejamība
- ✓ Netiek vērtēta iespēja pielāgot mācību un interešu izglītības aktivitāšu norises laikus sabiedriskajam transportam
- ✓ Skolēni tiek vesti nevis uz tuvāko skolu, bet attiecīgās pašvaldības skolu, pat ja tā atrodas tālāk

Galvenie secinājumi – ietekme uz skolēnu

Skolēnu pārvadājumu plānošanas prakse:

- nav atbilstoša skolēnu interesēm veselības jomā;
- atstāj ietekmi arī uz skolēna spēju apgūt mācību vielu.

Galvenie secinājumi – ietekme uz skolēnu

Galvenie secinājumi – drošība (1)

Lai gan skolēnu drošība tiek minēta kā prioritāte, drošību veicinoši pasākumi netiek pietiekami īstenoti:

- ✓ netiek organizēti plānveidīgi un koordinēti ceļu satiksmes drošības preventīvie pasākumi;
- ✓ uzlabojumi uz ceļiem tiek plānoti tikai kā kopējie satiksmes infrastruktūras uzlabojumi;
- ✓ nav pierādījumu, kas apliecina pašvaldību sniegto informāciju, ka ikdienas ceļu uzturēšana prioritāri tiek pakārtota skolēnu pārvietošanās drošībai.

Galvenie secinājumi – drošība (2)

Pašvaldību rīcība ne vienmēr ir bijusi pietiekama, lai veicinātu skolēnu drošību autobusos:

- ✓ 25 % no skolēnu pārvadāšanai izmantojamo autobusu sēdvietu nav aprīkotas ar drošības jostām;
- ✓ autobusos netiek nodrošināta skolēnu pavadoņu klātbūtne;
- ✓ atsevišķos gadījumos autobusos tiek pārvadāts vairāk skolēnu, nekā pieļauj autobusu tehniskā specifikācija.

Drošība ir prioritāte

Drošība nav tikai un vienīgi skolēna iesēdināšana autobusā un atvešana no mājas durvīm līdz mācību iestādes durvīm.

Galvenie secinājumi – izmaksas

- ✓ Skolēnu pārvadājumi pārsvarā tiek veikti ar pašvaldību autobusiem, tomēr izmaksu uzskaitē un padziļināta izmaksu analīze nav ierasta prakse
- ✓ Neveicot precīzu skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaiti un analīzi, nevar pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā
- ✓ Pārplānojot un pārkārtojot skolēnu pārvadājumu organizāciju, vienā gadā četrās pašvaldībās varētu ietaupītu vismaz 152`177 *euro*, kurus būtu iespējams novirzīt izglītības jomas attīstībai pašvaldībās

Ieteikumi pašvaldībām

- ✓ kopumā 12 pašvaldībām sniedzām 101 ieteikumu;
- ✓ tie tiks ieviesti līdz jaunā mācību gada sākumam;
- ✓ pašvaldību veicamie darbi:
  - pārvadājumu alternatīvu izvērtēšana un ieviešana;
  - mācību grafiku koriģēšana;
  - preventīvi drošības pasākumi.

KĀ TIEK PLĀNOTA SKOLĒNU
NOKĻŪŠANA UZ SKOLU?

Vai pašvaldību rīcībā ir nepieciešamā informācija optimālai maršrutu plānošanai?

- Pašvaldības izglītības iestādēs ir jābūt vienotai kārtībai, kādā tās iegūst informāciju par izglītojamajiem, kuriem nepieciešams skolēnu autobuss
- Deklarētās dzīves vietas ne vienmēr sniedz informāciju par patieso skolēna dzīves vietu
- Pastāv iespēja izmantot Izglītības un zinātnes ministrijas sistēmu “Skolu karte”, pieprasot attiecīgu piekļuvi sistēmai

Vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās? (1)

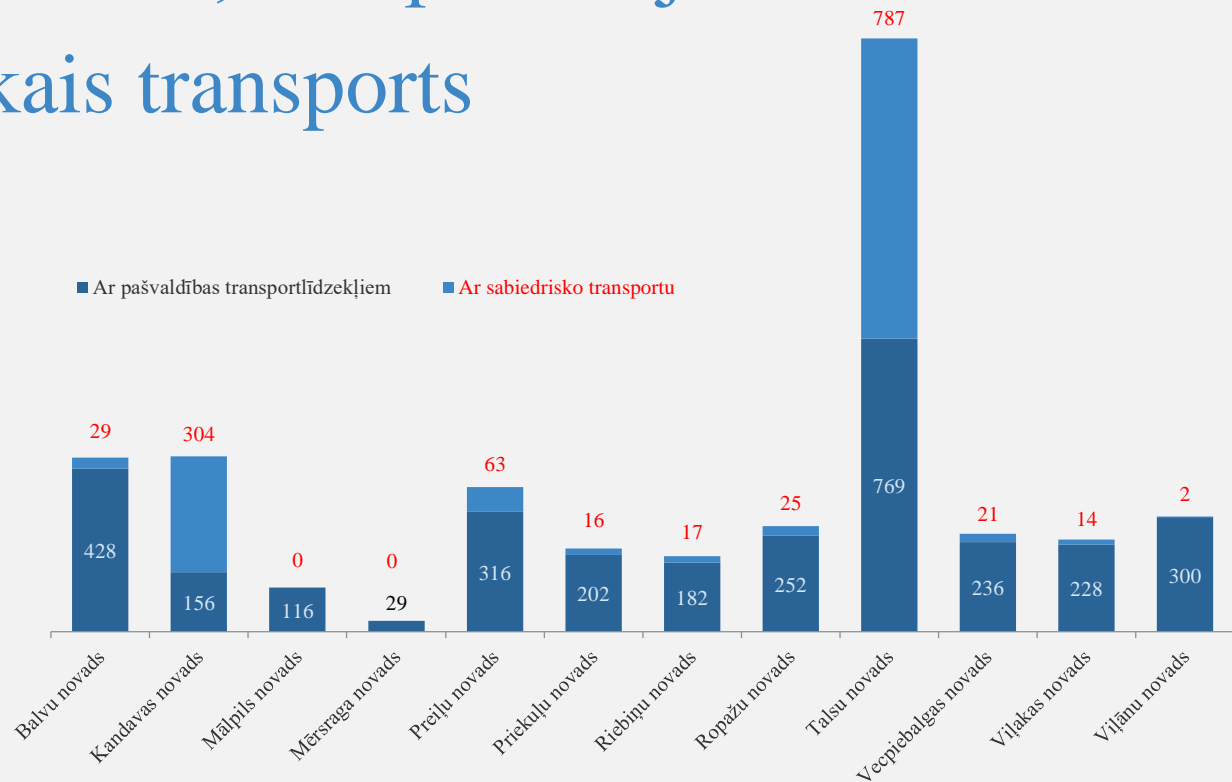
- Ir jānosaka noteikti kritēriji, kādā veidā tiek veidoti maršruti:
  - Attālums, kuru izglītojamais var veikt pats
  - Drošība uz ceļa
- Jāvērtē, vai skolēna vecākiem vai citiem piederīgajiem ir iespēja ikdienā palīdzēt skolēnam nokļūt līdz sabiedriskajam transportam vai skolai

Vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās? (2)

- Salaspils novada pašvaldība ir pieņēmusi lēmumu, ka skolēniem pašiem ir jānokļūst skolā vai uz sabiedrisko transportu, ja attālums ir mazāks par 3 km
- Dobeles novada pašvaldībā noteikti kritēriji, ka vecāki saņem transporta izdevumu kompensāciju, ja paši nogādā skolēnu uz skolu
- Līvānu novada pašvaldībā daļēji tiek atmaksāti degvielas izdevumi

Vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās? (3)

- Kopā braukšana, kompensācijas vecākiem
- Sabiedriskais transports

Vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās? (4)

- Sabiedriskais transports
  - Diskusijas ar pārvadātāju
  - Diskusijas ar Autotransporta direkciju
  - Stundu sākuma laika maiņa

- Ieguvumi
  - Piepildītāks sabiedriskais transports, līdz ar to samazinās iespēja, ka to slēgs
  - Samazinās pašvaldības autobusu skaits

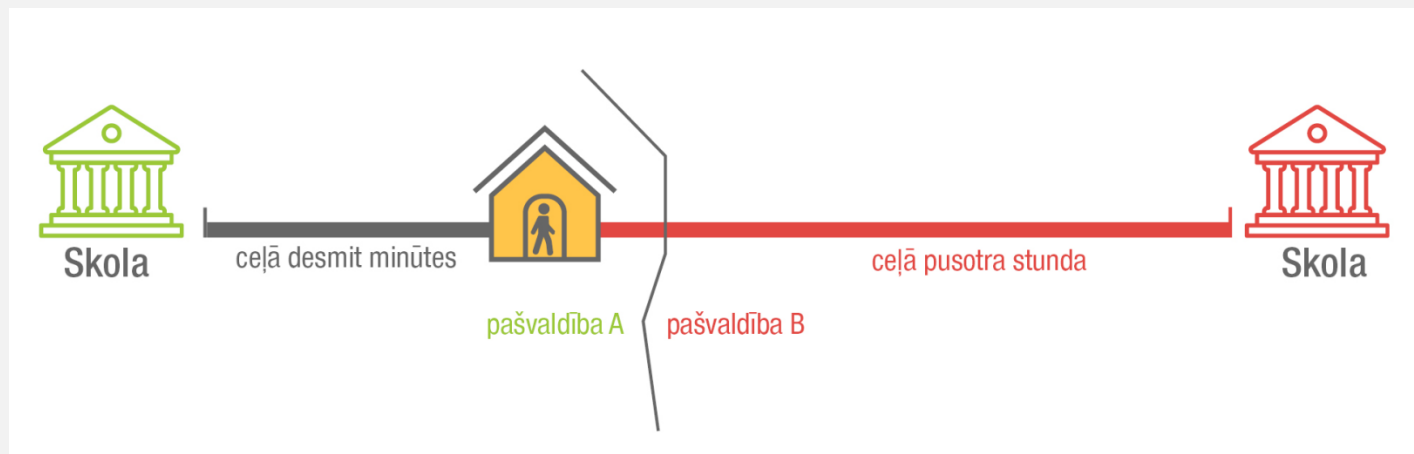
Vai tiek vērtētas alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolās? (5)

- Skolēni jāmudina doties uz skolu ar velosipēdu (pavasara, rudens mēneši)
- Jānodrošina iespēja novietot velosipēdu pie skolas
- Vairāku bērnu un vecāku kopāiešana

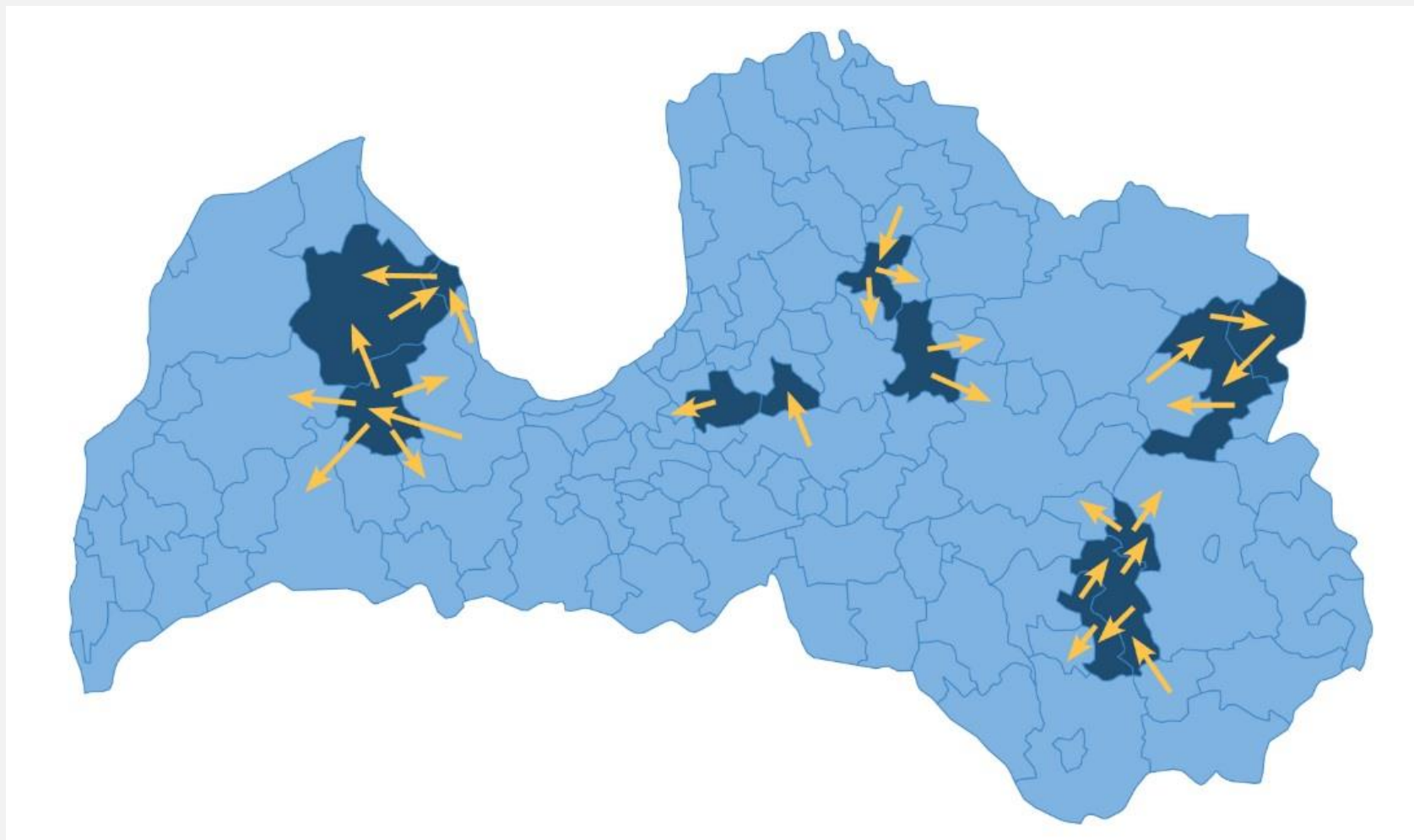

Vai skolēni tiek vesti uz tuvāko un ērtāk sasniedzamo skolu?

- Pašvaldībai jāvērtē informācija, vai skolēni tiek vesti uz ērtāk sasniedzamo skolu, pat, ja tā neatrodas pašvaldības administratīvajā teritorijā

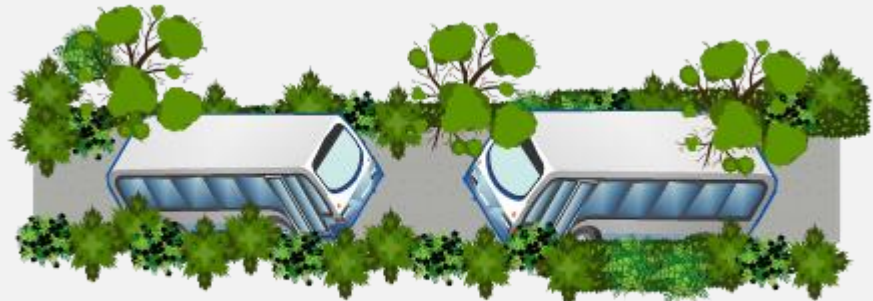

*Vai skolēni tiek vesti uz tuvāko un ērtāk
sasniedzamo skolu?*

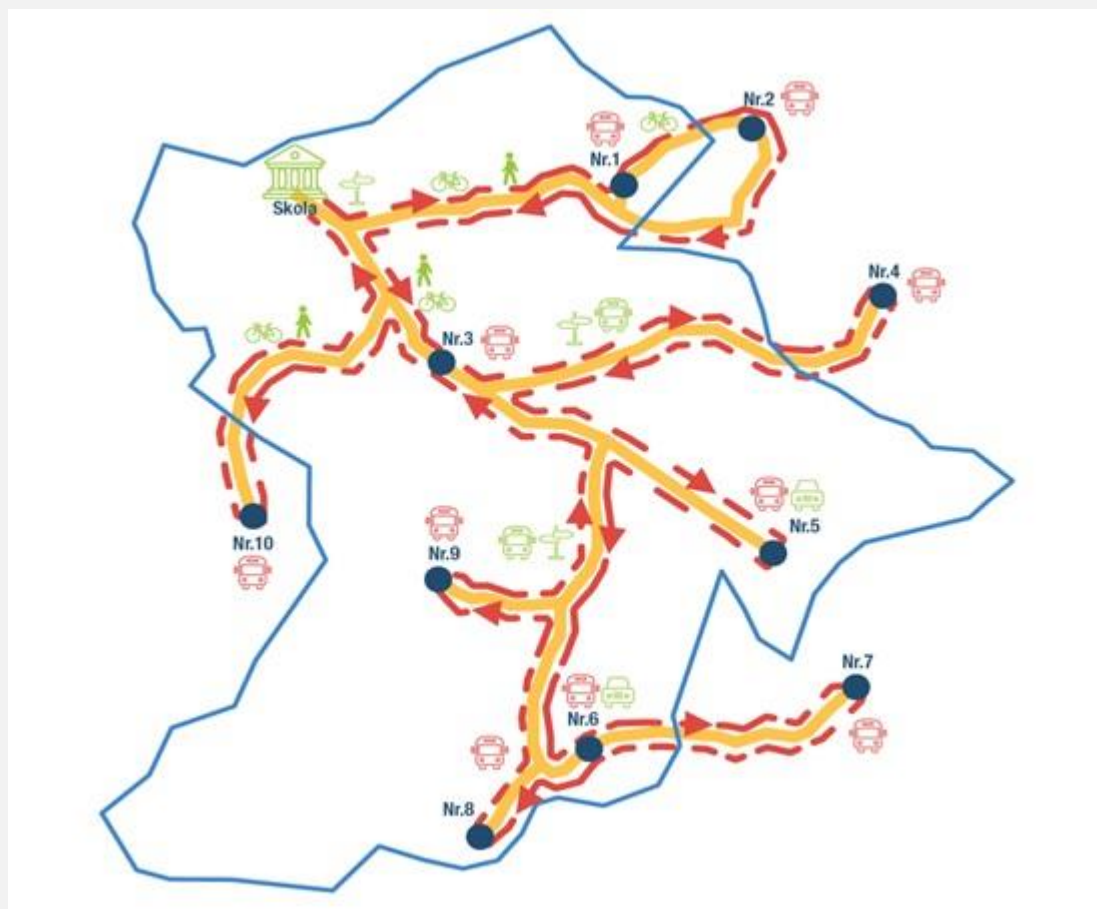

Vai skolēnu pārvadājumu maršrutu plānošana tiek veikta ievērojot labas prakses principus?

- Sadarbības iespējas ar citām pašvaldībām skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā, vedot skolēnus uz tuvāko izglītības iestādi, tajā skaitā, ja tā neatrodas savas pašvaldības teritorijā
- Sarunas ar kaimiņu pašvaldībām, lai uz vienu un to pašu viensētu nebrauktu divi dažādi skolēnu autobusi

Maršruta «zirneklītis» vai tomēr lokveida?

Maršrutu plānošanas piemērs (1)

Maršruta nosaukums (*piemēram: sākuma punkts
– galapunkta skola*)

Maršruts Nr.1 rīta reiss

Reisa kursēšanas grafiks:

- Periods (*piemēram, mācību gads*)
- Biežums (*piemēram, pirmdiena, otrdiena, trešdiena*)

Izmantotais transportlīdzeklis – modelis, reģistrācijas numurs, sēdvietu un stāvvietu skaits.

Pavadonis: pavadona Vārds Uzvārds, kurā pieturā iekāpj un izkāpj.

Pavadona vai šofera tālruņa numurs.

Izglītojamo, kuri tiek pārvadāti vienā reizē vienā reisā, skaits: XX

Plānotais nobraukto km skaits vienā reizē vienā reisā: XX

Aptvertās teritorijas: Pagasti, novadi, kuros tiek veikts maršruts.

Maršrutu plānošanas piemērs (2)

Pieturas nosaukums	Laiks	Attālums starp pieturām	Iekāpšanas pietura (Izglītojamā V.Uzvārds) ¹	Izkāpšanas pietura (Izglītojamā V.Uzvārds)	Attālums izglītojamajam no mājām līdz pieturai	Izglītojamā vecums
Pirmā pietura ir transportlīdzekļa atrašanās stāvvietā, izbraukšanas vieta						
Pietura Nr.1			Skolēns Nr.1, Skolēns Nr.2 (Pavadonis)			14 6
Pietura Nr.2			Skolēns Nr.3.			15
...						
Izglītības iestāde				Skolēns Nr.1, Skolēns Nr.2 (Pavadonis), Skolēns Nr.3.		
Transportlīdzekļa stāvvietā						

Pielikumā:

Maršruta attēlojums kartē.

Hipersaite uz elektronisko karti.

KĀDA IR PĀRVADĀJUMU IETEKME
UZ SKOLĒNU VESELĪBU UN
MĀCĪBU PROCESU?

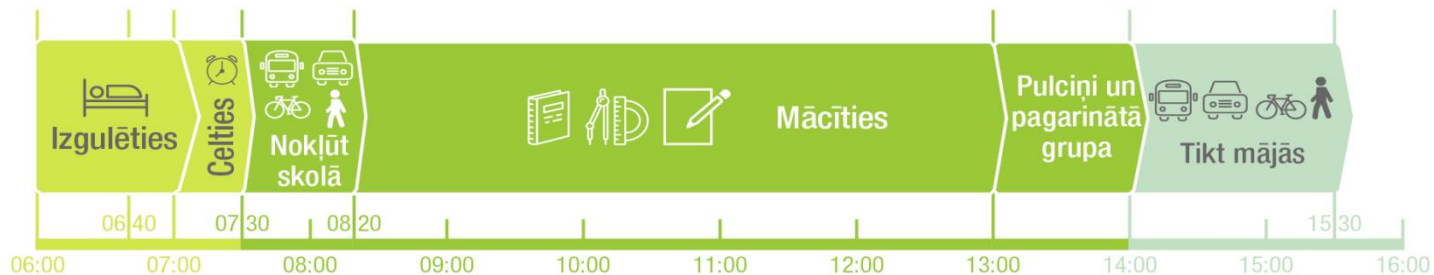
Ceļš uz skolu

- Veiktie attālumi ir ievērojami
  - līdz pat 80 km gari
- Agra celšanās
  - bērni uzsāk ceļu no 6:20
- Ilgs laiks autobusā
  - līdz pat 1h 40 min
- Ilga gaidīšana skolā
  - viena stunda pirms un pēc mācībām

Skolēnu pārvadājumu negatīvā ietekme uz skolēnu veselību un spēju mācīties

Vēlamā skolēna diena

Problēmas skolēna dienā

- nepietiekams laiks miegam
- pārāk agra celšanās
- ilgs laiks ceļā
- ilgi jāgaida stundu sākums
- nav pēcstundu aktīvašu
- ilgi jāgaida transports mājup
- ilgs mājupceļš

ATBILDĪBA, ATKLĀTĪBA, ATTĪSTĪBA

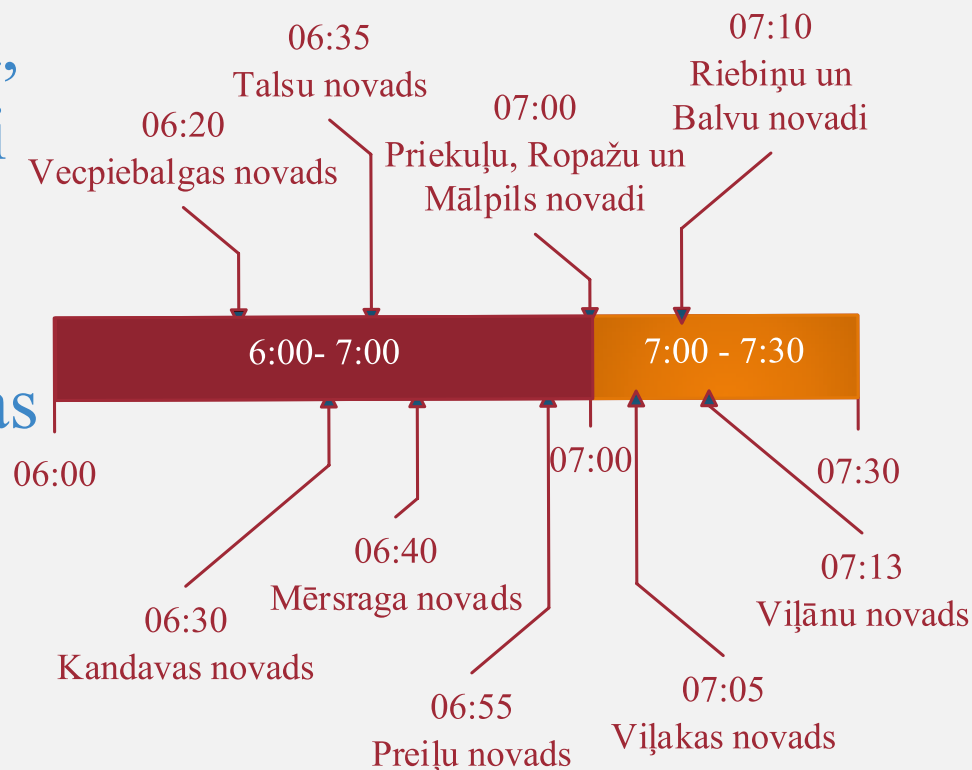
Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Vai skolēnu pārvadājumi no rītiem netiek organizēti pārāk agri? (1)

- Plānojot skolēnu pārvadājumu maršrutus, jāņem vērā bērnu tiesības uz desmit miega stundām
- Tiesībsargs veica pētījumu par pusaudžu miegu analīzi un secināja, ka pārāk agrs izglītības iestāžu darba sākums ievērojumi palielina dažādus veselības riskus
- Bērniem, kuriem ir nepietiekams miegs, ir sliktākas sekmes skolā un tiek novēroti arī uzmanības un uzvedības traucējumi

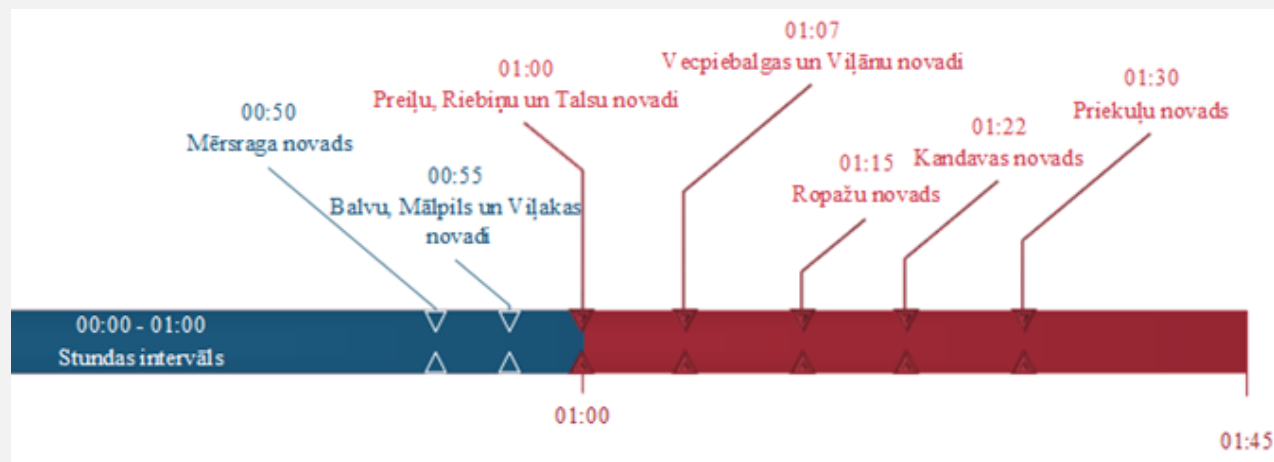
Vai skolēnu pārvadājumi no rītiem netiek organizēti pārāk agri? (2)

- Tiesībsargs, konstatēja, ka nepieciešamība agri celties nenodrošina bērnam iespēju pienācīgi izgulēties, kas nopietni kaitē viņa veselībai un attīstībai, un tādēļ ir uzskatāms par bērna tiesību pārkāpumu

Vai skolēni ceļā uz skolu nokļūst saprātīgā laika periodā?

- Organizējot pārvadājumus «zirneklīša» formāta maršrutos, tie paši skolēni, kas ceļas agri, dzīves vietā nonāk ļoti vēlu, jo abos gadījumos viņiem ir jānokļūst maršruta tālākajā punktā

Vai skolēni, izmantojot pašvaldības autobusus, izglītības iestādēs nokļūst savlaicīgi? (1)

- Autobusi veic vairākus maršrutus, tādēļ pirmā loka skolēni skolā ir agri pirms stundu sākuma
- Savukārt otrā loka skolēni skolā nonāk īsi pirms mācību stundu sākuma
- Piemēram: autobuss pirmos skolēnus uzņem plkst. 6.20 un aizved uz skolu jau 1 h pirms mācību stundu sākuma. Savukārt otrā loka skolēni uz izglītības iestādi tiek atvesti tikai piecas minūtes pirms mācību stundu sākuma

Vai skolēni, izmantojot pašvaldības autobusus, izglītības iestādēs nokļūst savlaicīgi? (2)

- Labā prakse: skolēniem, kuri agri ierodas skolā tiek piedāvātas brokastis
- Interēšu izglītības nodarbību nodrošināšana pirms un pēc mācību stundām
- Labā prakse: maršruts, kas aizved skolēnus pēc vēlajām interēšu izglītības nodarbībām

Vai tiek veicināta alternatīva fiziskā slodze skolēniem?

- Skolēnu vecākiem jāsniedz informāciju par mazkustīgā dzīvesveida negatīvo ietekmi uz skolēnu veselību un mācību procesu
- Jāveicina alternatīvas skolēnu nokļūšanai skolā (iešana uz skolu ar kājām, kopāiešana, pieejamas velosipēdu novietnes u. tml.)
- Jānosaka kritēriji attālumam, kuru skolēnam jānoiet līdz autobusam vai skolai, ja ceļš ir drošs

VAI PĀRVADĀJUMI IR
SKOLĒNIEM DROŠI?

Drošība skolēnu pārvadājumos

Pašvaldību argumenti kāpēc skolēnu pārvadājumiem izvēlas savus autobusus?

Skolēniem jāšķērso autoceļš, lai nokļūtu pieturvietā, kur nav gājēju pārejas.

Autobusus brauc mazo klašu skolēni, kā arī pirmsskolas vecuma bērni, kuri nedrīkst bez pavadoņa braukt ar sabiedrisko transportu.

Sabiedriskā transporta pieturvietas atrodas tālu no skolēnu dzīvesvietas un izglītības iestādes.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Ceļu satiksmes drošības plānā minētās ceļu satiksmes drošības problēmas

Ministru kabineta 04.04.2017. rīkojums Nr. 180 “Par Ceļu satiksmes drošības plānu 2017.–2020. gadam”

Procentuāli liels no kopējā skaita ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo un cietušo gājēju un velosipēdistu skaits.

Zināšanu līmenis un attieksme pret ceļu satiksmes noteikumiem bērnu un jauniešu vidū.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Nepieciešams apzināt pilnveidojamās jomas ceļu satiksmes drošības uzlabošanai un nepieciešamības gadījumā plānot un veikt ceļu satiksmes drošības uzlabojumus.

Piemēram, ierīkojot pieturvietas, gājēju pārejas, ātrumvaļņus (“guļošos policistus”) u.tml.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Nepieciešams vērtēt ceļu satiksmes intensitāti un prioritāri uzturēt ceļus pa kuriem pārvietojas skolēni.

Ceļu un ielu uzturēšanas klases ir noteiktas, neveicot transportlīdzekļu satiksmes intensitātes mērījumus.

Ceļu ikdienas uzturēšanas prioritātes nav noteiktas.

Ceļu tīkli tiek apsekoti un uzturēti vienādos apjomos pēc nepieciešamības.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Nepieciešams koordinēt preventīvu pasākumu veikšanu ceļu satiksmes drošības jomā.

Izglītības iestādēs netiek veikta preventīvu ceļu satiksmes drošības pasākumu plānveidīga organizēšana.

Piemēram, Talsu novada pašvaldības Virbu pamatskola piedāvā interešu izglītības pulciņu 4.–5. klasei “Ceļu satiksmes noteikumi un drošība”.

Nav izplatīta prakse iegādāties un skolēniem izdalīt ceļu satiksmes drošības līdzekļus (atstarotāji, vestes).

Tieši uzdevumi preventīvu pasākumu veikšanai pašvaldību policijās nav noteikti, turklāt tām ne vienmēr tiek izstrādāti gada darba plāni.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Nepieciešams iesaistīt vecākus skolēnu izglītošanā ceļu satiksmes drošības jomā.

Viens no veidiem, kā pašvaldības var veicināt izpratni par satiksmes drošību un ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu, ir aicināt vecākus šos jautājumus pārrunāt ģimenē.

Piemēram:

Atsevišķās pašvaldībās ir izveidojusies prakse prasīt 1.–4. klases skolēnu vecākiem apliecinājumu, ka bērns ir informēts par ceļu satiksmes drošību, ja bērns viens bez pieaugušā pavadības dodas uz vai no izglītības iestādi vai transportlīdzekli.

Drošība skolēnu pārvadājumos

Pašvaldības ar savu rīcību tiešā veidā var ietekmēt skolēnu drošību brauciena laikā.

Skolēnu pārvadājumos izmantotajos autobusus ne visas sēdvietas ir aprīkotas ar drošības jostām.

Skolēnu pārvadājumu autobusus netiek nodrošināti bērnu pavadoni (MK 02.06.2015. noteikumi Nr. 279 “Ceļu satiksmes noteikumi”, 184. punkts)

Dažkārt tiek pārvadāts vairāk skolēnu, nekā pieļauj autobusu tehniskā specifikācija

Tikai atsevišķās pašvaldībās ir izstrādāti noteikumi par skolēnu uzvedību autobusos.

Tajos ietverti vispārīgie drošības noteikumi, t.sk. skolēniem gaidot autobusu un uzvedības noteikumi autobusā. Iepazīstināti skolēni un viņu vecāki.

VAI PĀRVADĀJUMI IR
EKONOMISKI?

Izmaksu uzskaitē

Tikai dažas pašvaldības ir aprēķinājušas katra skolēnu pārvadājumos izmantotā autobusa izmaksas.

Aprēķina izdevumus par skolēnu pārvadāšanu gadā.

Nosaka viena skolēna pārvadāšanas izmaksas.

Nosaka viena nobrauktā kilometra izmaksas.

Izmaksu uzskaitē

Ekonomiski pamatotu lēmumu pieņemšanai un priekšstata gūšanai par izlietoto resursu lietderību, jāveic precīza izlietoto finanšu līdzekļu uzskaitē.

Nav iespējams novērtēt finanšu līdzekļu izlietojuma ekonomiskumu.

Nevar iegūt objektīvu informāciju lēmumu pieņemšanai par turpmāko rīcību.

Nevar sniegt iedzīvotājiem informāciju, vai ir izvēlēts ekonomiski pamatotākais un pareizākais risinājums un vai tas ir samērīgs ar finansiālajām iespējām.

Izmaksu uzskaitē

- ✓ Pēc vienotas metodikas revīzijas laikā noteicām veikto skolēnu pārvadājumu izmaksas
- ✓ Nosakot izmaksas ņēmām vērā pašvaldību sniegto informāciju par skolēnu pārvadājumu tiešajām un netiešajām izmaksām
- ✓ Metodika ir publiskota kopā ar revīzijas ziņojumu

Izmaksu uzskaitē

Revīzijas ziņojums “Vai, pārvadājot skolēnus, pašvaldībām jāpelnā “nauda, kas tiem seko”?”

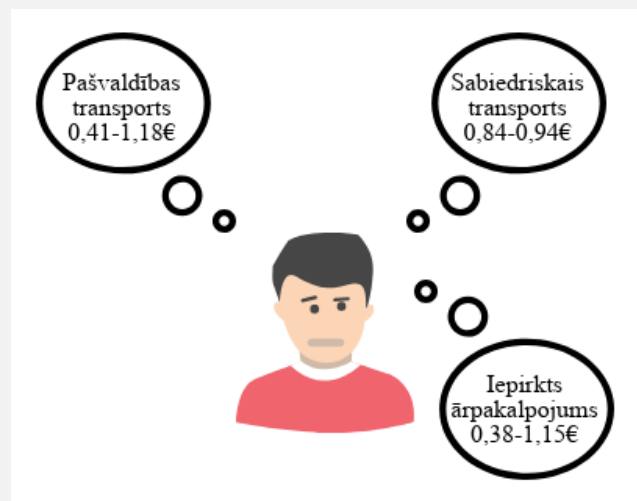
Metodika pašvaldības organizēto pārvadājumu pašizmaksas noteikšanai.

<http://www.lrvk.gov.lv/revizija/vai-pasvaldibu-riciba-ar-finansu-lidzekliem-nodrosinot-skolenu-parvadajumus-ir-likumiga-un-lietderiga/>

Piemērs par izmaksu noteikšanu

Izmaksu uzskaitē

Nepietiek tikai ar to, ka izmaksas tiek salīdzinātas ar sabiedriskā transporta vai ārpalpojuma izmaksām, un tas nevar būt vienīgais arguments lēmuma pieņemšanai par skolēnu pārvadājumu nodrošināšanu.

Izmaksu uzskaitē

Tikai veicot precīzu izlietoto līdzekļu uzskaiti un analīzi, Pašvaldības var pieņemt lēmumu par lietderīgāko skolēnu pārvadājumu formu – vai skolēnu pārvadājumus lietderīgāk nodrošināt ar savu transportu, iepirkt ārpalpojumu vai iespēju robežās skolēniem nodrošināt sabiedriskā transporta izdevumu kompensācijas.

IZMAKSU ANALĪZE

Izmaksu analīze

Esošais skolēnu transporta risinājums

Izmaksu analīze

Kāds no transporta risinājumiem ir piemērotākais?

Cik skolēni tiek pārvadāti?

- Vai skolēniem ir nepieciešams pašvaldības autobuss?
- Vai autobusu var aizstāt ar mazāku transporta vienību?

Kādas alternatīvas ir pieejamas?

- Sabiedriskais transports
- Ārpakalpojums

Izmaksu analīze (Piemērs (1))

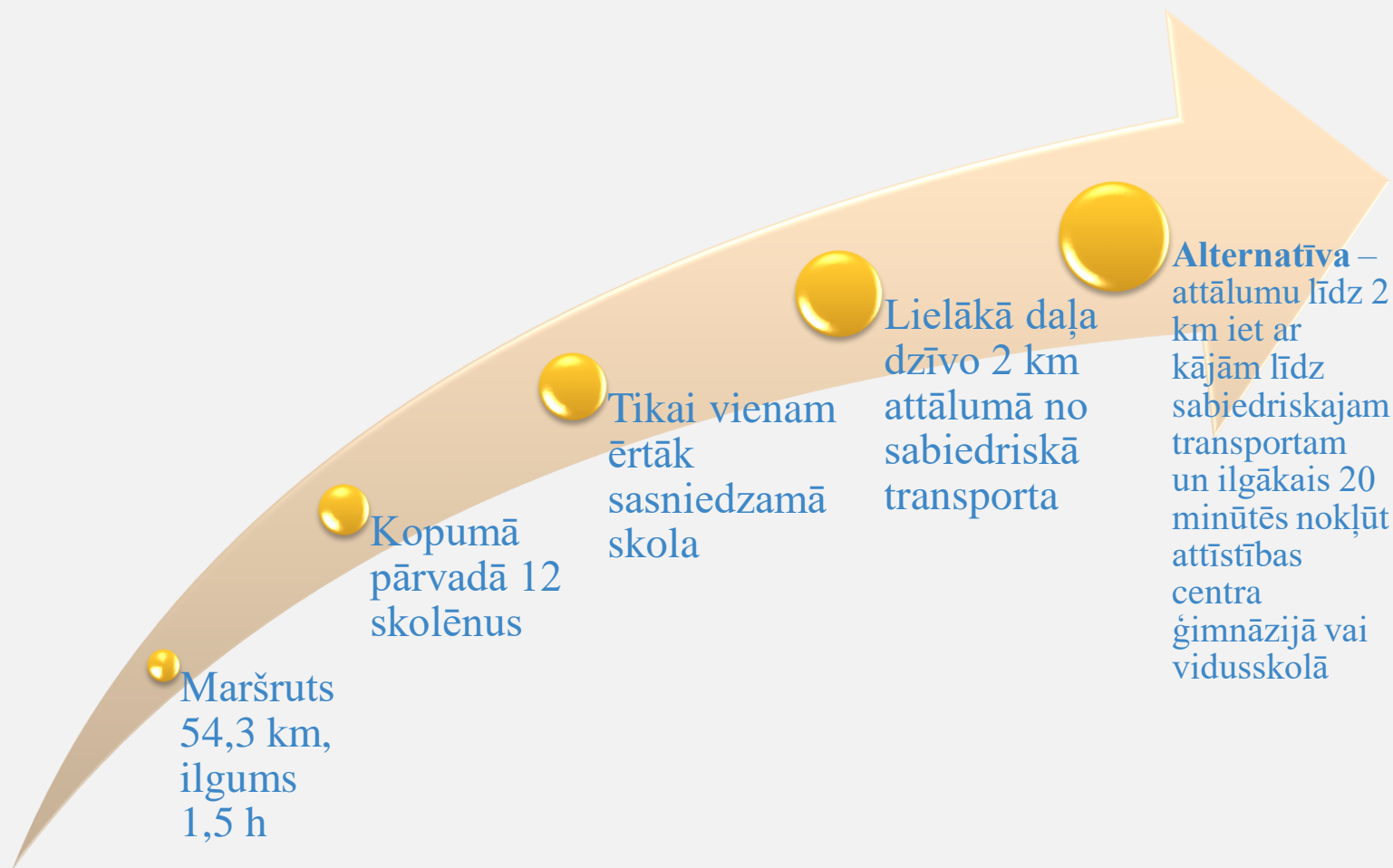
Ārpakalpojumā ar 19 vietīgu autobusu
pārvadā 7 skolēnus

Diviem skolēniem līdz 2 km attālumam
pieejams sabiedriskais transports

Piecus skolēnus var pārvadāt ar
mazāku autotransportu

Izmaksas tiek samazināts par 50 %

Izmaksu analīze (Piemērs (2))

Izmaksu analīze

Vai skolēni vienmēr tiek vesti uz ērtāk sasniedzamo skolu?

Vai līdz skolai ir mazāk par 2km?

- Izvērtējot situāciju, braucienus uz skolām, kas atrodas tuvāk par 2 km no dzīvesvietas, nebūtu jāapmaksā

Vai tuvākā skola?

- Ieteicams skolēnus vest uz dzīvesvietai tuvāko, atbilstošas kvalitātes skolu

Izmaksu analīze (Piemērs (1))

Maršrutā tiek pārvadāti deviņi skolēni

Seši skolēni dzīvo tiešā skolas tuvumā līdz 1,6 km

Trīs skolēniem var tik piemērots individuāls risinājums un var pārvadāt ar vieglo automašīnu

Izmaksu analīze (Piemērs (2))

Pašvaldības
transporta vidējās
izmaksas ir mazākas
nekā vidējās
sabiedriskā
transporta izmaksas

42 skolēni tiek vesti
no attīstības centra
vai tā apkārtnes uz
sava novada skolu
(OCEI 37,6 %)

Attīstības centrā
pieejama
ģimnāzija (OCEI
60,2 %) un
vidusskola (OCEI
45,2 %)

Izmaksu analīze

Pārplānojot un pārkārtojot skolēnu pārvadājumus četrās pašvaldībās, viena gada laikā varētu kopumā ietaupīt vismaz 152 tūkstošus eiro.

PAPILDU ATBALSTS

Papildu atbalsts

- ✓ Revīzijas ziņojums “Vai, pārvadājot skolēnus, pašvaldībām jāpelna “nauda, kas tiem seko”?”
- ✓ Eksperta atzinums “Esošo skolēnu pārvadājumu lietderības izvērtējums un ieteikumi skolu tīkla sakārtošanai un ar to saistīto skolēnu pārvadājumu efektivizēšanai Riebiņu, Preiļu, Priekule un Vecpiebalgas novados”

Papildu atbalsts

Pašnovērtējuma anketa “Vai pašvaldībā ir izveidota optimāla skolēnu pārvadājumu sistēma?”

Revīzijas kritērijs vai jautājums	Kritērijs ir izpildīts	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
Skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaitē un analīze		
1. Vai pašvaldībā ir noteikta vienota skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaites kārtība?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām izstrādāt vienotu skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaites kārtību.
2. Vai pašvaldība veic skolēnu pārvadājumu izmaksu aprēķinu nosakot gan tiešās, gan netiešās izmaksas?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām ieviest skolēnu pārvadājumu izmaksu uzskaites sistēmu, kurā tiek ņemtas vērā gan tiešās, gan netiešās skolēnu pārvadājumu izmaksas.
3. Vai tiek noteiktas skolēnu pārvadājumu izmaksas dienā un vai tiek noteiktas viena nobrauktā km izmaksas?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām noteikt skolēnu pārvadājumu izmaksas dienā un viena nobrauktā km izmaksas.
4. Vai tiek veikta skolēnu pārvadājumu izmaksu analīze?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām veikt padziļinātu izmaksu analīzi, tās salīdzinot ar sabiedriskā pārvadātāja un ārpakalpojuma izmaksām.
Skolēnu pārvadājumu maršrutu plānošana un transporta veida izvēle		
5. Vai pašvaldībā ir informācija par katra skolēna dzīvesvietu?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām apzināt skolēnu dzīvesvietas. Ja šādu iespēju nav, tad aicinām izmantot Izglītības un zinātnes ministrijas sistēmu “Skolu karte”, pieprasot attiecīgu piekļuvi sistēmai. Ja dati tiek pārbaudīti pēc skolēna deklarētās adreses, tad jāpievērš uzmanība vai skolēns ikdienā šajā adresē uzturas, vai arī tā ir tikai deklarētā adrese.
6. Vai skolēna vecākiem vai citiem piederīgajiem ir iespēja ikdienā palīdzēt skolēnam nokļūt līdz sabiedriskajam transportam vai izglītības iestādei?	(jā/nē/daļēji)	Aicinām izvērtēt, kāds no transporta risinājumiem šajā gadījumā būtu piemērotākais.

Papildu atbalsts

- ✓ Metodika pašvaldības organizēto pārvadājumu pašizmaksas noteikšanai

<http://www.lrvk.gov.lv/revizija/vai-pasvaldibu-riciba-ar-finansu-lidzekliem-nodrosinot-skolenu-parvadajumus-ir-likumiga-un-lietderiga/>

PALDIES PAR UZMANĪBU!